

Громадські слухання у процесі видачі інтегрованого довкіллевого дозволу в Україні

Вступ

1. Оголошення про початок громадського обговорення
2. Зміст оголошення
3. Реєстрація для участі у громадських слуханнях
4. Організація проведення громадських слухань
5. Повноваження органу, який проводить слухання
6. Повноваження головуючого
7. Процедура проведення
 - 7.1. Доповідь головуючого
 - 7.2. Доповідь оператора установки
 - 7.3. Виступи учасників громадських слухань
8. Документування громадських слухань
 - 8.1. Реєстрація у журналі виступів
 - 8.2. Фіксація зауважень та пропозицій
 - 8.3. Подача протоколу до Міндовкілля
9. Юридичні наслідки неявки на громадські слухання
10. Практичне значення Порядку

В

8 серпня 2025 року в Україні вступає в силу Порядок організації та проведення громадських слухань у процесі видачі (внесення змін до) інтегрованого довкіллевого дозволу, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2025 року (далі – Порядок). Порядок набирає чинності одночасно із Законом України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення» (далі – Закон), на реалізацію якого він прийнятий.

Порядок визначає процедуру організації та проведення громадських слухань (далі – громадські слухання) у процесі видачі інтегрованого довкіллевого дозволу (далі – ІДД) відповідно до Закону.

1. Оголошення про початок громадського обговорення

Міндовкілля України готує та надає через засоби Єдиного державного реєстру інтегрованих довкіллевих дозволів (далі – Реєстр) оголошення про початок громадського обговорення у процесі видачі (внесення змін до) ІДД (далі – оголошення):

- оператору установки;

www.DLF.ua

- обласним, Київській та Севастопольській міським держадміністраціям, органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань екології та природних ресурсів за місцезнаходженням установки;
- органам місцевого самоврядування територіальних громад, які можуть зазнати впливу внаслідок діяльності установки.

2. Зміст оголошення про початок громадського обговорення

В оголошенні Міндовкілля України зазначає таку інформацію:

- адміністративно-територіальні одиниці, у яких плануються громадські слухання;
- умови, за яких вони проводяться;
- порядок реєстрації засобами Реєстру для участі в них.

3. Реєстрація для участі у громадських слуханнях

Реєстрація для участі у громадських слуханнях проводиться засобами Реєстру протягом 5 робочих днів із дня, що настає за днем оприлюднення оголошення.

Наступного робочого дня після завершення 5-денного строку Міндовкілля України інформує засобами Реєстру органи, які проводять громадські слухання, про кількість осіб, які зареєструвалися на громадськості слухання, та необхідність проведення громадських слухань.

4. Організація проведення громадських слухань

Орган, який проводить громадські слухання не пізніше ніж на 2-ий робочий день після отримання інформації від Міндовкілля:

- визначає умови, місце, дату та час проведення громадських слухань;
- вносить цю інформацію до Реєстру;
- оприлюднює її на своєму офіційному веб-сайті та через засоби Реєстру;
- надсилає особам, які зареєструвалися для участі у громадських слуханнях.

Місце проведення громадських слухань визначає орган, який проводить громадські слухання, з урахуванням кількості осіб, які зареєструвалися для участі у громадських слуханнях. Формат проведення:

- у приміщенні, визначеному органом, який проводить громадські слухання;
- у змішаному форматі: у режимі он-лайн та у визначеному приміщенні;
- у форматі відеоконференції (у період воєнного стану в Україні).

Час проведення громадських слухань: не раніше ніж на 5-ий робочий день із дня оприлюднення інформації про умови, місце, дату та час проведення громадських слухань засобами Реєстру.

5. Повноваження органу, який проводить громадські слухання

Орган, який проводить громадські слухання, забезпечує:

- реєстрацію учасників громадських слухань у журналі реєстрації учасників;

- реєстрацію виступів учасників громадських слухань у журналі реєстрації виступів учасників;
- аудіо- та/або відеофіксацію перебігу громадських слухань;
- здійснення головування під час громадських слухань;
- проведення громадських слухань відповідно до Порядку;
- підготовку протоколу громадських слухань, невід'ємною частиною якого є аудіо- та/або відеозапис.

6. Повноваження головуючого на громадських слуханнях

Головуючим на громадських слуханнях згідно з українським законодавством є уповноважений представник органу, який проводить громадські слухання.

Головуючий на громадських слуханнях:

- відкриває громадські слухання (представляє оператора установки, інформує про ІДД, який є предметом громадських слухань);
- визначає процедуру громадських слухань;
- оголошує порядок денний і процедуру громадських слухань;
- інформує про ведення аудіо- та/або відеозапису громадських слухань, про порядок ведення протоколу громадських слухань, подання усних та письмових зауважень і пропозицій під час громадських слухань;
- надає можливість оператору установки викласти основні відомості щодо установки та положення заяви про отримання (внесення змін до) ІДД;
- надає можливість представникам громадськості ставити запитання оператору установки, присутнім експертам, спеціалістам і висловити свою думку;
- забезпечує ведення обговорення, подання зауважень і пропозицій громадськості з дотриманням процедури;
- закриває громадські слухання та інформує учасників громадських слухань про те, у який спосіб зауваження і пропозиції громадськості будуть враховуватися.

7. Процедура проведення громадських слухань

7.1. Доповідь головуючого

Громадські слухання розпочинаються з доповіді головуючого, який коротко інформує присутніх про суть питань, які винесені на обговорення, склад учасників, порядок і процедуру громадських слухань. Головуючий повідомляє присутнім інформацію, що її подає оператор установки, про оприлюднення оголошення, а також про розміщення і надання доступу до документації, відповідно до Закону.

7.2. Доповідь оператора установки

Доповідь оператора установки повинна містити інформацію про:

- установку;
- характер і кількість очікуваних викидів, скидів і відходів з установки;
- запропоновану технологію та технічні рішення щодо запобігання та зменшення викидів та відходів з установки;
- заходи щодо здійснення моніторингу викидів;
- базовий звіт, обґрунтування відступу та оцінки відступу (в разі їх подання);

- інші відомості щодо установки, визначені оператором установки.

7.3. Виступи учасників громадських слухань

Після доповіді оператора установки головуючий надає учасникам громадських слухань можливість поставити доповідачу запитання. Оператор установки забезпечує надання відповідей на запитання громадськості:

- 1) в усній формі під час громадських слухань із внесенням їх до протоколу громадських слухань або
- 2) в письмовій формі протягом 5 робочих днів із дня проведення громадських слухань:
 - на адресу особи, що поставила запитання, зазначену в журналі учасників;
 - органу, який проводив громадські слухання, для долучення їх до протоколу.

Усім учасникам громадських слухань забезпечується створення рівних умов для реалізації прав:

- на висловлення своєї думки;
- на подання зауважень і пропозицій;
- робити аудіо-, відеозапис або веб-трансляцію громадських слухань.

8. Документування громадських слухань в Україні

8.1. Реєстрація у журналі виступів

Із метою забезпечення належного проведення громадських слухань учасники громадських слухань реєструються у журналі виступів. Але процедура передбачає також можливість виступів учасників громадських слухань, не зареєстрованих у журналі виступів.

8.2. Фіксація зауважень та пропозицій

Усі усні зауваження і пропозиції фіксуються у протоколі громадських слухань. Відсутність зауважень і пропозицій громадськості фіксується у відповідному розділі протоколу громадських слухань.

Письмові зауваження і пропозиції, що подаються під час проведення громадських слухань, реєструються у журналі (відомості) реєстрації письмових зауважень і пропозицій і додаються до протоколу громадських слухань (крім випадків проведення громадських слухань у форматі відеоконференції).

8.3. Подача протоколу до Міндовкілля України

Орган, який проводив громадські слухання передає підписаний протокол громадських слухань з усіма додатками або акт про неявку представника оператора установки засобами Реєстру не пізніше ніж в останній день громадського обговорення у процесі видачі (внесення змін до) ІДД до Міндовкілля України.

9. Юридичні наслідки неявки на громадські слухання в Україні

Юридичні наслідки неявки на громадські слухання у процесі видачі (внесення змін до) ІДД залежать від суб'єкта неявки. Зокрема, у разі неявки:

- представників громадськості – складається акт про неявку представників громадськості, а громадські слухання вважаються такими, що відбулися;
- представника оператора установки – складається акт про неявку представника оператора установки, а громадські слухання вважаються такими, що не відбулися;
- уповноваженого представника органу, який проводить громадські слухання, – слухання вважаються такими, що не відбулися.

У разі визнання громадських слухань такими, що не відбулися, проводяться повторні громадські слухання. Інформація про їх проведення оприлюднюється у Реєстрі та на офіційному веб-сайті органу, який проводить громадські слухання.

Проведення повторних громадських слухань здійснюється не раніше ніж через 5 робочих днів після офіційного оприлюднення та не більше одного разу.

Неявка представника оператора установки на повторні громадські слухання є підставою для відмови у видачі (внесенні змін до) ІДД.

10. Практичне значення Порядку

Новий Порядок організації та проведення громадських слухань у процесі видачі (внесення змін до) ІДД надає чіткий, регламентований і технологічно забезпечений механізм для участі громадськості у прийнятті рішень щодо діяльності промислових установок. Це ще один крок до прозорості, екологічної безпеки та демократичного врядування в Україні. Бізнесу, громадам й органам влади важливо вже зараз ознайомитися з новими вимогами, аби ефективно реалізувати їх з 8 серпня 2025 року.